

Uitvoeringsplan Omgevingsvisie 1.0

Datum: 7-3-2023

Uitvoeringsplan Omgevingsvisie 1.0

Auteur: Marit Gorter
Eenheid: Ruimtelijke ontwikkeling
Datum: 7-3-2023

Inhoudsopgave

OMGEVINGSVISIE 1.0 IS VASTGESTELD!.....	4
VAN VISIE NAAR UITVOERING.....	5
SPOOR 1: DE BELEIDSCYCLUS	5
<i>Een cyclisch planningssysteem</i>	<i>5</i>
<i>Verankering Omgevingsvisie in beleidsprocessen.....</i>	<i>6</i>
<i>Verankering Omgevingsvisie in de organisatie.....</i>	<i>8</i>
SPOOR 2: CONCRETE OPGAVEN.....	9
<i>Prioritering van concrete opgaven</i>	<i>9</i>
<i>Initiatieven uit de samenleving</i>	<i>9</i>
BIJLAGE 1: PRIORITERING OPGAVEN OMGEVINGSVISIE 1.0.....	10

Omgevingsvisie 1.0 is vastgesteld!

Op 28 februari van 2022 heeft de gemeenteraad van Dalfsen de Omgevingsvisie 1.0 vastgesteld. De eerste Omgevingsvisie voor het hele grondgebied van de gemeente Dalfsen, voor zowel het buitengebied als de kern. Een Omgevingsvisie die tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met inwoners, ondernemers, belanghebbenden, organisaties, overheden, etc. En een Omgevingsvisie die de ambities van de gemeente Dalfsen bevat voor wat betreft de fysieke leefomgeving en richting geeft aan ontwikkelingen voor de komende decennia.

In verschillende startdocumenten hebben we de doelstellingen voor de Omgevingsvisie geformuleerd. Deze worden in dit uitvoeringsdocument nog even (samengevat) weergegeven in onderstaande kader.

De gemeente Dalfsen wil begin 2022 een Omgevingsvisie hebben vastgesteld die:

- ✓ De integrale visie en koers voor de fysieke leefomgeving van de gemeente Dalfsen weergeeft;
- ✓ Voor de samenleving een inspiratiebron is;
- ✓ Inwoners en andere partijen uitnodigt om met goede plannen te komen;
- ✓ Richting geeft aan opgaven en initiatieven in de fysieke leefomgeving;
- ✓ Past binnen de meegegeven wettelijke en bestuurlijke kaders;
- ✓ Aansluit bij de Toekomstvisie Dalfsen 2030;
- ✓ Het integraal werken binnen de gemeente Dalfsen bevordert;
- ✓ Procesafspraken bevat over hoe de omgevingsvisie actueel wordt gehouden.

Aan vrijwel alle doelstellingen zijn met het vaststellen van de Omgevingsvisie 1.0 voldaan. Enkele doelstellingen verdienen echter nog een verfijningsslag. Het gaat hierbij om het richting geven aan opgaven in de fysieke leefomgeving (prioritering en planning), het passen binnen bestuurlijke kaders (idem), het integraal werken binnen de gemeente Dalfsen bevorderen en procesafspraken maken over het actueel houden van de Omgevingsvisie.

In dit uitvoeringsplan wordt hier aandacht aan besteedt.

Van visie naar uitvoering

Er zijn twee sporen voor het uitvoeren van de Omgevingsvisie: de beleidscyclus over het up te date houden van de Omgevingsvisie (spoor 1) en het uitwerken van de Omgevingsvisie 1.0 aan de hand van een aantal benoemde concrete opgaven (spoor 2).

Spoor 1: de beleidscyclus

Een cyclisch planningssysteem

De Omgevingswet gaat uit van een dynamisch systeem van plannen maken. Geen vastomlijnde plannen meer voor een vaste tijd, zoals we gewend waren. De cyclus (zie *Figuur 1*) start met de kaders en ambities in een Omgevingsvisie. Deze werken door in programma's en in het Omgevingsplan en uiteindelijk in de vergunningverlening. Door te evalueren, beantwoorden we de vraag of doelen en ambities zijn gehaald. Waar nodig of gewenst, herzien we de visie om te kunnen bijsturen of aan te passen aan dan actuele vragen. Zo kan sectoraal beleid wat is opgesteld, verwerkt worden in de Omgevingsvisie. Of de Omgevingsvisie kan bijgestuurd worden omdat nieuwe, onverwachte ontwikkelingen of opgaven daarom vragen.



Figuur 1: De beleidscyclus (bron: Omgevingsvisie 1.0 gemeente Dalfsen, 2022)

De Omgevingswet schrijft niet voor binnen welke termijn een Omgevingsvisie moet worden herzien. De snelheid waarmee de cyclus draait is afhankelijk van de snelheid van de ontwikkelingen of de bestuurlijke visie op de ontwikkelingen. Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie 1.0 is afgesproken dat wij de eerstvolgende herijking twee jaar na vaststelling aanbieden. Daarna wordt overgegaan naar een beleidscyclus van vier jaar, zodat elke raadsperiode de mogelijkheid bestaat om nieuwe accenten aan te brengen. Hierbij wordt zoveel als mogelijk aansluiting gezocht bij de planning en control cyclus, zodat eventueel benodigde budgetten voor uitvoering of uitwerking daarin meegenomen kunnen worden.

Een herijking van de Omgevingsvisie moet in ieder geval de komende zaken bevatten:

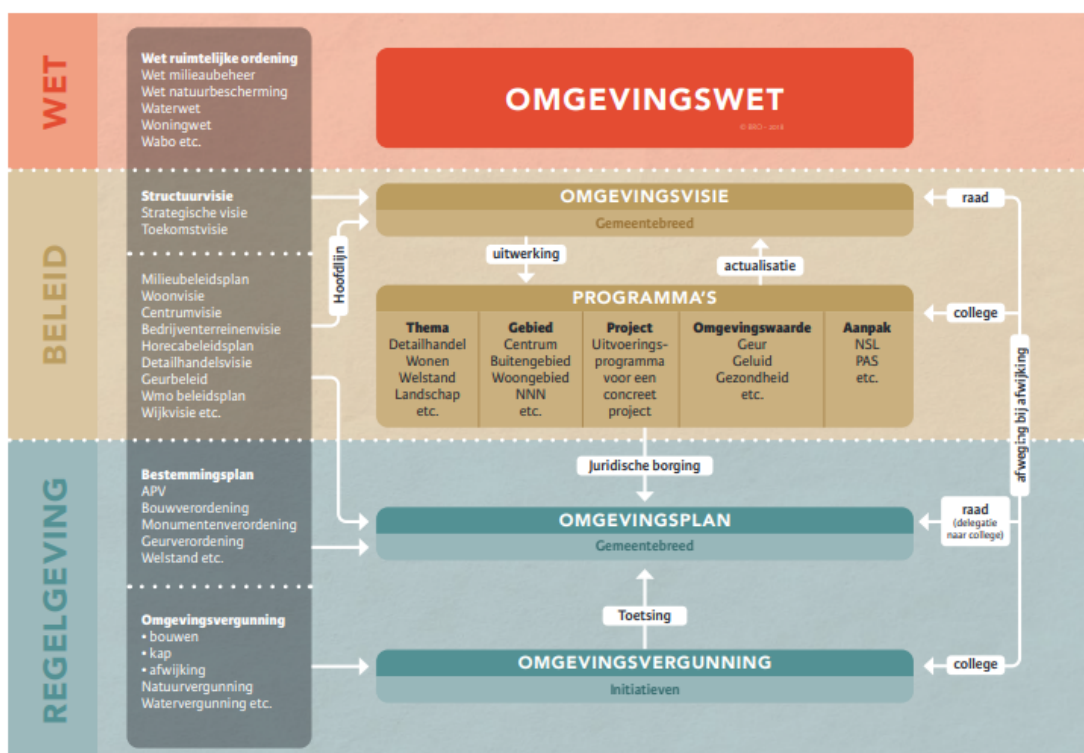
- Monitoring en evaluatie op ambities en doelen;
- Voorstellen voor eventuele bijstelling van deze ambities en doelen;
- Voorstellen tot verwerking van eventuele nieuwe beleidsinzichten;

- Verwerking van nieuw beleid van overige overheden (denk aan Rijk, provincie, waterschap);
- Verwerking van vastgestelde (sectorale) beleidsstukken;
- Herijking van de prioritering en bijbehorende planning.

Per herijkingmoment wordt een plan van aanpak voor het participatietraject opgesteld, welke wordt vastgesteld door het college en voor kennisname aan de gemeenteraad aangeboden wordt. Deze afspraken vloeien voort uit de vastgestelde beleidsstukken voor inwonerbetrokkenheid en de participatieverordening. De eerste herijking zal waarschijnlijk aanvullingen en verwerkingen van nieuwe sectorale beleidsstukken behelzen. Aangezien de eerste herijking relatief dicht op de vaststelling van de Omgevingsvisie 1.0 zit en er in sectorale beleidstrajecten ook participatie wordt toegepast, gaat de eerste herijking een afgeslankte vorm van participatie hebben.

Verankering Omgevingsvisie in beleidsprocessen

Dat de beleidscyclus in principe vier jaar in beslag neemt, betekent uiteraard niet dat er in de tussentijd geen beleidsontwikkeling zal plaatsvinden. Er zullen zich constant ontwikkelingen voordoen die vragen om nieuw (sectoraal) beleid voor de fysieke leefomgeving (bijv. nieuwe doelen op het vlak van duurzaamheid). Of ambities en doelen moeten eerst nader uitgewerkt worden voordat er over gegaan kan worden tot uitvoering (bijv. verkenning bedrijventerreinen) of om ze concreter en toepasbaar te maken (bijv. beleidsregels voor ontwikkelingen in het buitengebied). Dit laatste kan bijvoorbeeld aan de hand van een programma, een nieuw instrument onder de Omgevingswet waar beleid sectoraal of gebiedsgericht uitgewerkt kan worden. Het is een uitvoeringsgericht instrument en er zijn al veel bestaande beleidsdocumenten die qua inhoud te kwalificeren zijn als programma, zoals de woonvisie, verkeersbeleid en bepaalde stedenbouwkundige visies. Er blijft dus nieuw sectoraal beleid of beleid op een lager abstractieniveau voor de fysieke leefomgeving opgesteld wordt. De samenhang tussen Omgevingsvisie als kapstok voor het beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving en de onderliggende programma's of sectoraal beleid wordt schematisch weergegeven in *Figuur 2.*, waarin de grijze kolom de instrumenten van de oude wetgeving laat zien.



Figuur 2: samenhang instrumenten Omgevingswet (bron: Omgevingsvisie Landstad Hardenberg, 2021)

Bij beleidstrajecten voor de fysieke leefomgeving blijft het van belang om de Omgevingsvisie, waarin we de koers voor de lange termijn hebben vastgesteld, als vertrekpunt te hanteren. Om te kunnen verzekeren dat dit gebeurt, is het belangrijk dat de Omgevingsvisie wordt verankerd in het beleidsproces. Hoe wij dit gaan doen, wordt beschreven in onderstaand kader.

Verankering Omgevingsvisie in beleidsprocessen: wat doen we concreet?

- ✓ De Omgevingsvisie wordt als uitgangspunt gehanteerd. Het wordt daarom meegezonden bij opdrachtverlening als er een extern bureau betrokken is bij de opstelling van het sectorale beleid. De relevante strategische keuzes en ambities worden in de inleiding van het beleidsstuk besproken.
- ✓ Er vindt in het beleidsproces een botsproef met de huidige Omgevingsvisie plaats. Hier wordt bekeken hoe het opgestelde sectorale beleidsstuk zich verhoudt tot de Omgevingsvisie. Schuurpunten of nieuwe inzichten worden integraal besproken, waarbij bekeken wordt of dit tot aanpassingen in de Omgevingsvisie moet leiden, of dat het sectorale beleidsstuk meer in overeenstemming gebracht moet worden met de Omgevingsvisie.
- ✓ Bij vaststelling van het sectorale beleidsstuk wordt concreet aangegeven waar het beleidsstuk schuurt met de Omgevingsvisie of juist nieuwe inzichten biedt en wordt een voorstel aan de gemeenteraad gedaan over welke eventuele aanpassingen nodig zijn in de Omgevingsvisie. Deze worden vervolgens via de beleidscyclus verwerkt.
- ✓ De bestaande sectorale beleidsstukken gaan wij op natuurlijke momenten in de geest van de Omgevingswet brengen, bijvoorbeeld als er een actualisatie nodig wordt. Hierbij kijken we ook naar de toepassing van nieuwe instrumenten zoals het programma.

Verankering Omgevingsvisie in de organisatie

Naast verankeren in de beleidsprocessen, draagt het verankeren van de Omgevingsvisie in de organisatie bij aan het levend houden van het document en de ambities en doelen. Bewustwording en kennisdeling zijn hierbij belangrijke aspecten. Daarnaast wordt hierdoor het integraal samenwerken ook gestimuleerd. Om dit te bereiken, gaan we de acties zoals beschreven in onderstaand kader uitvoeren.

Verankering Omgevingsvisie in de organisatie: wat doen we concreet?

- ✓ Aansluiten bij het organisatieveranderingstraject, waarbij het de verwachting is dat de wijze van (integraal) werken gaat veranderen. De beleidscyclus van de Omgevingsvisie is hiervoor input.
- ✓ In aansluiting op punt 1: gebiedsgericht werken verder onderzoeken. Hiertoe zijn de eerste stappen al gezet in de vorm van gebiedswethouders en gebiedsverbinders.
- ✓ Jaarlijks een aantal communicatie acties uitvoeren:
 - Een interne inspiratiesessie over trends en ontwikkelingen in het ruimtelijk domein;
 - Actualisatiesessies over welke ontwikkelingen mee moeten in de herijking van de Omgevingsvisie;
 - De coördinator van de Omgevingsvisie periodiek aan laten sluiten bij andere eenheidsoverleggen in de organisatie.
- ✓ Een periodiek overleg tussen (beleids-)coördinatoren van Ruimtelijke Ontwikkeling (Omgevingsvisie), Openbare Ruimte (IBOR) en Maatschappelijke Ondersteuning (Gezondheid- en preventiebeleid), waarin nieuwe ontwikkelingen gedeeld worden en nieuwe sectorale beleidsstukken besproken kunnen worden.
- ✓ We werken voor nieuwe initiatieven uit de samenleving aan de hand van swimlanes, waar ons interne proces staat. Onderdeel hiervan is de intaketafel, waarin initiatieven integraal getoetst worden aan o.a. de Omgevingsvisie.
- ✓ Het kan voorkomen dat tijdens de intaketafel blijkt dat een nieuw initiatief niet past in de Omgevingsvisie, maar wij daar wel medewerking aan willen verlenen omdat het past binnen andere maatschappelijke doelstellingen van de gemeente. In dat geval wordt de coördinator van de Omgevingsvisie hiervan op de hoogte gesteld zodat dit meegenomen kan worden in de beleidscyclus.
- ✓ Managers en/of teamleiders hebben een signalerende rol als het gaat om een integrale blik bij beleidsvorming en moeten toezien op de verankering van de Omgevingsvisie in nieuwe beleidsstukken.

Spoor 2: concrete opgaven

Prioritering van concrete opgaven

In de Omgevingsvisie 1.0 hebben we op papier de koers voor de gemeente Dalfsen uitgezet. Deze visie moet natuurlijk ook in de praktijk worden uitgevoerd. Alleen dan worden onze ambities werkelijkheid. Een uitvoeringsparagraaf is daarom een belangrijk onderdeel van de omgevingsvisie. De gemeente geeft in de uitvoeringsparagraaf aan op welke manier de visie wordt gerealiseerd. In dit hoofdstuk wordt hierop ingegaan.

De Omgevingsvisie 1.0 benoemt een aantal concrete opgaven. Daarnaast zijn er ook opgaven uit andere beleidsvelden of trajecten waaraan gewerkt moet worden. De gemeente kan alleen niet tegelijkertijd aan alle opgaven werken en moet daarom prioriteren. Bijlage 1 geeft een prioritering voor de komende vier jaren weer. Deze is ook afgestemd op het coalitieakkoord. De planning die voortvloeit uit de prioritering wordt gemonitord tijdens de overleggen met portefeuillehouders en periodiek teruggekoppeld aan het volledige college en de gemeenteraad.

Initiatieven uit de samenleving

Ook initiatieven uit de samenleving kunnen bijdragen aan de uitvoering van de Omgevingsvisie. In *hoofdstuk 3* van de Omgevingsvisie 1.0 hebben wij al omschreven hoe wij omgaan met initiatieven uit de samenleving. Zo hanteren wij een 'Ja, mits...' houding, bieden we maatwerk binnen de kaders, benaderen we de fysieke leefomgeving integraal en hechten wij veel waarde aan participatie.

Bijlage 1: prioritering opgaven Omgevingsvisie 1.0